

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-54

29.1.2021

Eika Forsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Overtråkk – bar lister i trapp – uenighet om faktum - yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede skadet ankelen, da han gikk opp en trapp. I journalnotat fra dagen etter hendelsen ble det beskrevet at forsikrede tråkket over og i skademelding, og senere presisering, til selskapet beskrev forsikrede at han bar lister opp en "vanlig trapp", da han "tråkket skjevt og vred ankel". Forsikrede forklarte senere at han bar lange gulvlister opp en vindeltrapp og måtte manøvrere unna rekkverk på trapp og vegg for å unngå riper, da han tråkket over. Saken reiste spørsmål om forsikrede var utsatt for en arbeidsulykke. Etter en konkret vurdering uttalte nemnda at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at det forelå en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (tømrer, f. 1981) var utsatt for en skadehendelse i sitt arbeid som tømrer 3.11.19.

Den 4.11.19 var forsikrede til undersøkelse på M. sjukehus:

Aktuelt: Pasient som skulle gå opp en trapp i går kveld, fikk én pronasjons-zeversjonsstrek i ankel. Har anamnese med mange pronasjonstraumer av samme fot fra før (...)

Videre ble det i notat 20.12.19 notert:

38 år gammel mann, frisk fra før, gift, jobber som tømrer, kommer for ortopedisk kontroll etter en kraftig venstre ankel distorsjon den 4/11-2019. Tidligere flere liknende episoder i den ankelen. Første skade før 20 år siden under terreng tur og da foten ble hoven og med redusert funksjon lenge. Ingen konkret behandling den gangen (...)

Skademeldingen til selskapet er datert 2.2.20:

Bar listverk opp trapp til 2etg. Tråkket skjevt og vred ankel.

Nav avslo å godkjenne hendelsen som yrkesskade, ettersom forsikrede ikke hadde tegnet frivillig yrkesskadeforsikring for selvstendig næringsdrivende.

Selskapet sendte e-post til forsikrede 28.5.20:

Vi har nå gjennomgått dokumentasjonen som er innhentet og vi ser at vi trenger noen flere opplysninger fra deg, før vi kan ta stilling til saken.

I telefonsamtale med oss 23.12.2019 opplyste du om at du hadde falt i en trapp på jobb. I skademeldingen er det opplyst at du tråkket skjevt i en trapp og vred ankel.

Kan du skrive en noe nærmere forklaring på hva som skjedde og hvorfor forklaringene er litt forskjellige?

Forsikrede besvarte dette samme dag, 28.5.20:

Hei. Bar listverk opp trapp til 2 etg. (Altså vanlig trapp opp til kontorlandskap. S. bht.) Tråkket skjevt på venstre ankel. Har ikke falt. Dette burde være journal ført på sykehuset i (M.) i november. Når jeg var på røntgen første gang. Dagen etter at ulykken inntraff.

Den 28.5.20 avsto selskapet kravet med den begrunnelse at forsikrede ikke hadde vært utsatt for en arbeidsulykke.

Det foreligger en utfyllende beskrivelse av hendelsesforløpet fra forsikrede datert 4.6.20:

Jobben gikk ut på å bytte dører og monterer nye gulv og dørlister.

Kappsag sto utenfor 1 etg, selve monteringsjobben var i 2 etg. Trapp opp til 2 etg. er en vindeltrapp med rekkverk.

Ulykken skjedde mens jeg bar lange gulvlister opp trappa. Gulvlistene var så lange at jeg måtte bøye de litt for å få de med rundt svingene i trappa. De måtte manøvreres unna rekkverk på trapp og vegg i trapperom, for å unngå riper i vegg og på listverk. For å kunne manøvrere listene måtte jeg flytte beina ofte. I en vindeltrapp er trinnene dype, ytterst i trappa, men grunne innerst i trappa.

Tråkket over og konsekvensen ble dokumentert av (M.) sykehus dagen etter.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han var utsatt for en arbeidsulykke. Forsikrede har gitt supplerende forklaringer av hendelsesforløpet og forklaringene står ikke i motstrid til hverandre. Nemnda konkluderte i avgjørelse 2018-119 med at forsikrede var utsatt for en arbeidsulykke da han gikk ned fem trappetrinn og skled på det nederste. Det forelå ingen andre omstendigheter og forsikrede kan ikke dømmes annerledes i denne saken. Uansett må hendelsen anses som en arbeidsulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet. Skaden oppstod da forsikrede tråkket forkjært, da han bar lange lister opp en smal vindeltrapp med dype trinn ytterst i trappen, med grunne trinn innerst i trappen. På samme måte som i Rt. 2005 s. 1757 befant forsikrede seg da i en arbeidsstilling hvor selv et lite avvik i arbeidet kunne medføre risiko for skade. Det følger av Navs rundskriv til folketrygdloven § 13-3 andre ledd at i slike tilfeller foreligger det et ekstraordinært forhold og dermed et ulykkesmoment.

Selskapet har i det vesentlige anført at skadehendelsen ikke kan anses som en arbeidsulykke i henhold til yrkesskadeforsikringsloven § 11, første ledd bokstav a, jf. folketrygdloven § 13-3. Skaden skyldtes et overtråkk og det er ikke beskrevet en plutselig eller uventet ytre hending. Det er vist til Rt. 1998 side 1565.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om hendelsen 3.11.19 er å anse som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt. Ved tvil om faktiske forhold vil nemda i bevisbedømmelsen legge størst vekt på tidsnære nedtegnelser, spesielt beskrivelser av fagfolk for å få kartlagt en tilstand. Opplysninger fra parter eller vitner som er kommet til etter at tvist er oppstått, og som står i motstrid til mer tidsnære bevis tillegges normalt mindre vekt. Dette er i tråd med de prinsipper om bevisbedømmelsen som er lagt til grunn av Høyesterett, jf. blant annet Rt. 1998 s. 1565. Størst vektlegging av tidsnære bevis er også et utslag av nemndas skriftlige saksbehandling.

Nemnda legger til grunn at forsikrede skadet ankelen, da han gikk opp en trapp 3.1.19. På dette tidspunktet var han på arbeid som tømmer. Det fremkommer flere motstridende opplysninger om hendelsesforløpet. I journalnotat fra dagen etter hendelsen ble det beskrevet at forsikrede tråkket over og i skademelding, og senere presisering, til selskapet har forsikrede beskrevet at han bar lister opp en "vanlig trapp", da han "tråkket skjevt og vred ankel". I en utfyllende beskrivelse av hendelsesforløpet datert 4.6.20 har forsikrede forklart at han bar lange gulvlister opp en vindeltrapp og måtte manøvrere unna rekkverk på trapp og vegg for å unngå riper, da han tråkket over.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. I § 13-3 annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker; det markerte ulykkesbegrep (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrep (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Høyesterett har uttalt seg om det markerte ulykkesbegrepet og det avdempede ulykkesbegrepet i en rekke avgjørelser. Skade oppstått under utførelse av ordinært arbeid anses normalt ikke som en arbeidsulykke, jf. Rt. 2006 s. 1642. Det følger av Rt. 2009 s. 1485 at uttrykket "en plutselig og uventet ytre hending" skal tolkes slik at hendelsen har vært ulykkesartet. Videre er det lagt til grunn i praksis at det må kreves et ulykkesmoment for at det skal foreligge en arbeidsulykke omfattet av det markerte ulykkesbegrepet, jf. Rt. 2009 s. 1619 (avsnitt 53). Dette innebærer at noe i den ytre situasjonen må ha utviklet seg på en uventet måte og det er det uventede som har ført til skaden.

Nemnda tar først stiling til om det foreligger en arbeidsulykke etter det markerte ulykkesbegrepet. Forsikrede har tråkket skjevt med foten når han skulle opp en trapp. Forsikrede har ikke redegjort for noen konkret ytre hending som gjør at hendelsen skal anses som en arbeidsulykke i lovens forstand. Det følger av nemndspraksis at overtråkk uten noen ytre hending ikke er å anse som en arbeidsulykke.

Spørsmålet blir etter dette om det avdempede ulykkesbegrepet kommer til anvendelse.

Når det gjelder begrepets nærmere innhold, har førstvoterende i Rt. 2009 s. 1626 avsnitt 29 oppsummert vilkårene for anvendelsen av det avdempede arbeidsulykkebegrepet slik at det:

... må ha skjedd et avvik fra det normale i vedkommende arbeid. Avviket kan enten bestå i at arbeidstakeren har utført oppgaver som ligger utenfor rammen for arbeidet, eller i at ordinært arbeid har blitt gjennomført på en uvanlig måte, men avviket må uansett ha medført en usedvanlig påkjenning eller belastning.

Videre er det i dommens avsnitt 33 presisert at det ikke gjelder noe tilleggskrav om ytre hending: "I slike tilfeller vil den vanskelige arbeidssituasjonen eller det forhold som har ført til den ekstraordinære påkjenning eller belastning, i seg selv kunne utgjøre tilstrekkelig ulykkesmoment".

Forsikrede har gjort rede for den konkrete arbeidsprosessen han utførte da hendelsen inntraff i skademeldingene. Det beskrives ikke tidspress eller andre forhold som indikerer at forsikrede befant seg i en arbeidssituasjon som må karakteriseres som en ekstraordinær påkjenning i forhold til forsikredes alminnelige arbeidsoppgaver. Det å bære listverk opp trapper uten å skade veggene er ikke i seg selv et ytre faremoment som medfører vanskelig arbeidsstilling eller ekstra belastning. Etter nemndas vurdering beskriver forsikrede en alminnelig arbeidsoperasjon.

Det foreligger etter dette ikke opplysninger som tilsier at skadehendelsen omfattes av det avdempede arbeidsulykkebegrepet.

Nemnda har etter dette kommet til at hendelsen ikke kan anses som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).